

Svátost manželství

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2024 (David Žofák)

Věk:

Mladší školní věk (7-9 let).

Délka trvání:

Včetně úvodní a závěrečné modlitby cca 45 minut.

Cíl a klíčové pojmy:

Seznámit a uvést do kontextu ostatních svátostí a křesťanského života svátost kněžství, její slavení a související pojmy.

Pomůcky ke katechezi:

- Hnědý plátěný kruh (provaz), kříž, ikona Ježíše, sedm červených stuh, symbolické obrázky svátostí + kartičky s jejich názvy (pokud využíváme celý úvod o svátostech), symbol (propojených) prstýnků z pruhů papíru nebo příslušný obrázek, několik velkých archů papíru na poznámky + fixy, Písmo nebo vytištěný text Gn 2,18-24, prázdné kartičky + tužky nebo fixy na vytvoření nápisů, vytištěný manželský slib pro každé dítě (dvě barevné varianty)

Scénář:

V úvodu s dětmi zopakujeme sedm svátostí a jejich atributy:

Uprostřed skupiny rozložíme hnědý plátěný kruh (pokud tento materiál nemáme, stočíme na zem provaz dlouhý asi 4,5 metru do tvaru kruhu), který symbolizuje zemi.

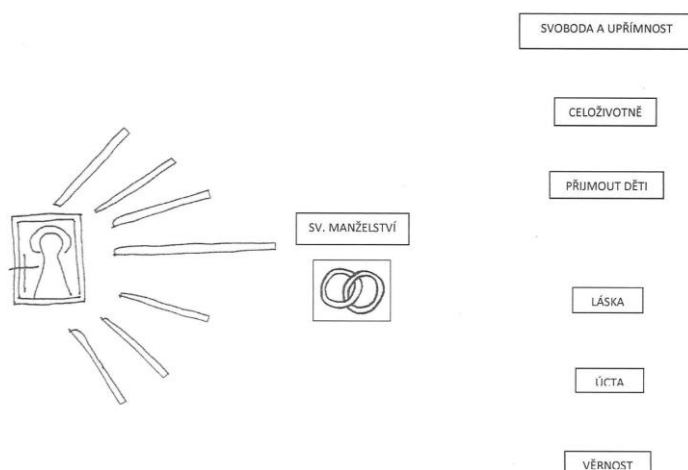
Položíme dětem otázku:

Od koho pocházejí svátosti, kdo je „vymyslel“? (Bůh... Zdroj mají v Ježíšově probodeném srdci na kříži a Duch svatý je pomohl církvi přesně popsat.)

Na levou stranu plátna položíme ikonu Krista a vedle ní jednoduchý dřevěný kříž. Položíme další otázku:

Kolik máme svátostí? (Sedm)

Kolem ikony natáhneme sedm červených stuh (viz nákres):

Následuje otázka:

Můžeme je spolu zkusit vyjmenovat?

Děti odpovídají a my klademe na konce stuh jednotlivé názvy. Poté dětem ukážeme symbolické obrázky (fotografie nebo kresby), které společně položíme k jednotlivým nápisům. Je možné volit i jiné symboly podle potřeby skupiny.

- Svátost křtu – voda
- Svátost eucharistie – kalich s chlebem
- Svátost smíření – objímající se postavy
- Svátost biřmování – mitra a ruka
- Svátost kněžství – štóla
- Svátost manželství – prstýnky
- Svátost nemocných – postava na posteli

Pokud nechceme využít celý úvod o svátostech, můžeme dojít pouze k počtu sedmi svátostí (natáhneme sedm stuh). Poté pokračujeme tak, že zdůrazníme dnešní téma, kterým je jedna svátost, a to manželství (šest stuh ponecháme na místě, ale přeložíme je, aby byly kratší, čímž zbyde u sedmé stuh místo na položení obrázků a textů).

Zahájíme výklad: Některé svátosti, které jsme jmenovali, lidé přijímají, když jsou dospělí. O které z nich jsme si už povídali? (Svátost kněžství) Existuje ale i druhá, a o ní si něco povíme teď. Říkáme jí **svátost manželství** – určitě jste už o ní slyšeli.

Na konec nejdelší stuh (na stuhu ve středu) posuneme symbol prstýnků, aby byl jasně viditelný.

Tato svátost je potvrzením jednoho způsobu života, jakým žijí křesťané, říkáme mu životní stav. Křesťané žijí buď jako manželé: napadá vás ještě jiný způsob života?

Katecheta vede děti k tomu, aby si vzpomněly na svátost kněžství z minulého setkání, případně je upozorní na zasvěcený život a vstup do kláštera – v obojím případě je partnerem takového člověka sám Bůh.

My ale dnes budeme hovořit jen o svátosti manželství. Když se taková svátost udílí, je to velká slavnost? Víte, jak se jí říká? (Svatba) Byl jste někdy někdo na svatbě? Co si z ní pamatujete?

Katecheta nechá děti vzpomínat a informace může poznamenávat např. na tabuli nebo arch papíru, zejména ty, které se týkají obřadu uzavírání manželství.

Trochu už tedy víme, jak svatba vypadá. Svátost manželství je ale oproti jiným trochu zvláštní: neuděluje jim ji kněz, biskup nebo jáhen, ale muž a žena ji přijímají jeden od druhého a zároveň ji jeden druhému udělují. Kněz, biskup nebo jáhen je při obřadu přítomen jen proto, aby toto jejich rozhodnutí potvrdil.

Katecheta pokračuje ve výkladu:

Kde myslíte, že se o manželství dočteme? (V Bibli) Pojdme spolu přemýšlet, kde bychom tam našli úplně nejstarší text o této svátosti – určitě o ní hovoří Ježíš v evangeliích (*je možné se děti zeptat, jestli si vybaví nějaký úryvek*), ale píše se o ní daleko dříve – už ve Starém zákoně, hned v jeho první knize. Pojdme si ten text přečíst.

Společně přečteme text Gn 2,18-24.

V knize Genesis se říká, že Bůh hledal pro člověka „pomoc jemu rovnou“. Jaký by podle vás měl muž a žena být, aby si mohli opravdu pomáhat, aby jejich vztah – manželství vydrželo?

Katecheta pak zapisuje jednotlivé vlastnosti na jednu polovinu velkého archu papíru, který označíme značkou PLUS.

Pokračujeme otázkou, co by budoucí manžel nebo manželka měli určitě umět a výsledky opět zapisujeme na stejnou část archu papíru. V rozhovoru s dětmi pak barevně rozčleníme schopnosti, které mít nemusí (opravit ledničku) a musí (odpustit, držet slovo).

Pravděpodobně děti zapoměly na schopnost / rozhodnutí „mít děti“ – připomeneme, že je to důležitá součást manželství. Pokud toto téma nezaznělo, připišeme je. Dodáme případně i fyzické a duševní zdraví, případně absenci závislostí apod., vše podle schopností skupiny.

*Poté se dětí zeptáme, co by budoucí manžel nebo manželka **neměli mít**, neměli by dělat. Vše zapisujeme na druhou polovinu archu označenou MÍNUS. Poté pokračujeme:*

Když už víme, co všechno by do manželství patřit mělo a nemělo, podíváme se na to, k čemu se vlastně manželé při svatbě zavazují.

Kněz nejdříve položí manželům tři otázky, na které snoubenci musí odpovědět KLADNĚ:

- „Františku a Marie, rozhodli jste se uzavřít manželství. Je toto vaše rozhodnutí **svobodné a upřímné?**“
- „Chcete uzavřít manželství. Zavazujete se k tomu opravdu **na celý život?**“
- „Chcete založit rodinu. Ptám se vás před církví a před Bohem, **přijmete děti** od Boha ochotně a budete **je vychovávat** podle Božího zákona?“

Červeně vyznačené části otázek přepíšeme na tři větší karty a přiložíme k IKONĚ KRISTA. (SVOBODA A UPŘÍMNOST – NA CELÝ ŽIVOT – PŘIJMOUT DĚTI)

Když na všechny tři otázky ženich a nevěsta odpoví ANO, pak obřad pokračuje SLIBEM.

Každému z dětí dáme vytištěný manželský slib (barvou papíru odlišíme variantu pro chlapce a dívky: může být modrá a růžová, ale vhodné jsou jakékoliv různé barvy).

Zadáme úkol: Zkuste najít na svém listu hodnoty, které se manželé zavazují dodržovat, a podtrhněte je (láska, úcta a věrnost)

Poté tato slova přepíšeme na tři větší karty a přiložíme k prvnímu archu s IKONOU KRISTA.

Kněz pak obřad zakončí slovy: „Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj“. Potom požehná prstýnky a manželé si je slavnostně předají. Co myslíte, že prstýnek znamená a co vyjadřuje?

Katecheta hovoří s dětmi o symbolice prstenu: tvar kruhu, který nemá konec, je ze vzácného kovu, což ukazuje vzácnost tohoto vztahu atd. Prstýnek může mít zevnitř napsaný odkaz na některou část Bible nebo nějaký krátký text. Je možné položit otázku:

Co by mohlo být v takovém prstýnku napsáno? *Necháme děti chvíli přemýšlet a sdílet jejich nápady.*

Katechezi lze případně ještě doplnit:

Po svatbě spolu manželé začnou žít. Mohou ale zjistit, že je to náročné, a začne se jim zdát, že už nejsou tak zamilovaní a šťastní. Uvažují, jestli se nemají rozejít? Může se to stát třeba i hodným a dobrým lidem? (ano). A je s tím možné něco dělat?

Hovoříme s dětmi o tom, že je možné se poradit s nějakým dalším manželským párem, s psychologem, možná s rodiči. Ale také nesmíme zapomenout, že dárce pravé a skutečné lásky je Bůh, a tak je možné ho poprosit, aby nám on sám dával svou lásku a naučil nás jí.

Na závěr připomeneme, že také skrze svátost manželství chce Bůh pomáhat a podporovat oba manžely, aby dokázaly překonat všechny zkoušky a těžkosti a vydrželi spolu v lásce až do konce.

Na závěr se děti spolu s katechetou mohou pomodlit za všechna manželství, popř. si zazpívat vhodnou píseň:

- PODIVUHODNÝ (MH 469).